

NAJAVA PROJEKTA »SUBJEKTIVNA DOBROBIT DJECE U HRVATSKOJ«

Studijski centar socijalnog rada (Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu) u suradnji s UNICEF uredom za Hrvatsku započinje dvogodišnji projekt pod nazivom »Subjektivna dobrobit djece u Hrvatskoj«, koji će se provoditi do 30. rujna 2020. godine. Voditeljica je prof. dr. sc. Marina Ajduković, a projekt će imati dvije glavne aktivnosti: (1) provedbu istraživanja s učenicima 2., 4. i 6. razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj na temu subjektivne dobrobiti djece i (2) razvoj smjernica za uključivanje teme dobrobiti djece u sveučilišni kurikulum te pokretanje izbornog kolegija na Sveučilištu u Zagrebu koji će se baviti navedenim područjem. Krajnji cilj projekta je poboljšati dobrobit djece kroz podizanje svijesti o ovoj tematici kod same djece, njihovih roditelja, škole i lokalne zajednice, ali i kod donositelja odluka, stručnjaka, studenata koji će se u svom budućem profesionalnom radu baviti problemima djece i mladih te cjelokupne javnosti.

Prema Bradshaw i Keung (2011.), dobrobit je multi-dimenzionalan konstrukt, prema kojemu različiti čimbenici utječu na život djeteta. Neki od njih mogu se nazvati »objektivnim« (npr. materijalni resursi djeteta, obitelji ili domaćinstva, okolinski uvjeti života, akademsko postignuće, broj djece u kućanstvu, prihod obitelji), a neki »subjektivnim« (npr. zadovoljstvo djeteta vlastitim odnosom s članovima obitelji i prijateljima, osjećaj sreće, percepcija obiteljske materijalne situacije i njenog učinka na obitelj i slično). Subjektivna dobrobit djeteta je važna (prema nekim autorima i najvažnija) dimenzija koncepta dobrobiti (Bradshaw i Keung, 2011.; Bradshaw, 2014.; Yoo i Ahn, 2017.).

Djetetova percepcija vlastite dobrobiti jedan je od najvažnijih čimbenika u procjeni koliko je okolina djeteta pogodna za razvoj njegovog/njenog punog potencijala. Uključivanje dječje perspektive u istraživanje njihove dobrobiti je izrazito važno, a kao takvo se pokazalo i u nedavnom projektu usmjerenom k razvoju nacionalnih indikatora dobrobiti djece (Ajduković i Šalinović, 2017.), kada su djeca nadopunila ranije formiranu listu indikatora dobrobiti s područjima koja su njima važna, a nisu zahvaćena od strane autora liste. Drugim riječima, kada procjenjujemo dobrobit djece, uz objektivne mjere dobrobiti nužno je uključiti i subjektivnu percepciju dobrobiti od strane djece, i to vezano za različita područja života.

Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine prepoznaje nužnost unaprjeđenja i osiguravanja sustavnog praćenja (1) potreba sve djece, s posebnim fokusom na njihovo fizičko i mentalno zdravlje te (2) konteksta razvoja djece i kvalitete njihovih života. To je u skladu s navedenim aktivnostima namijenjenim razvoju indikatora dobrobiti djece, potaknutim od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. S obzirom na to kako je subjektivna dobrobit važan indikator kvalitete života djeteta i njegovog/njenog psihosocijalnog razvoja, učinkovito praćenje subjektivne dobrobiti trebalo bi biti jedan od nacionalnih prioriteta. U projektu »Subjektivna dobrobit djece u Hrvatskoj« usmjerit ćemo se na istraživanje upravo subjektivne dobrobiti djece i time upotpuniti podatke koji nedostaju o dobrobiti djece. Istraživanje se provodi u sklopu međunarodnog istraživanja dječje dobrobiti »Children's world: The International Survey of Children's Well-Being (ISCWeB)«, kojem je cilj unaprijediti kvalitetu života djece (više na: <http://www.isciweb.org>). Sudjelovanje Hrvatske u komparativnom internacionalnom, međukulturalnom i višejezičnom istraživanju pruža nam mogućnost da usporedimo doživljaj kvalitete života djece u Hrvatskoj s kvalitetom života njihovih vršnjaka u svijetu.

Konkretno, u kvantitativnom istraživanju uključit ćemo oko 3 000 djece (po 1 000 iz svake dobne skupine) iz 41 osnovne škole, pri čemu će se raditi o nacionalno reprezentativnom uzorku djece u dobi od 8, 10 i 12 godina. U upitniku koji će se u istraživanju primijeniti sudionike će se pitati za procjene nekoliko područja njihovog života – dom i obitelj, materijalni status, prijatelji, susjedstvo i lokalna zajednica, škola, slobodno vrijeme, slika o sebi te vlastito viđenje budućnosti (za stariju djecu). Također, osim što će sudjelovati u istraživanju, djeca će biti uključena i u radionice koje će voditi stručni suradnik škole, a odnosit će se na važne teme povezane sa subjektivnom dobrobiti djece (npr. suočavanje sa stresom, samopoštovanje, razvoj identiteta).

Adekvatno zakonodavstvo, socijalne politike i primjerene intervencije izrazito su važne za osiguranje i očuvanje dobrobiti djece. Vjerujemo da će rezultati nacionalnog istraživanja u okviru projekta »Subjektivna dobrobit djece u Hrvatskoj« koristiti za podizanje svijesti javnosti i stručnjaka o važnosti vođenja brige o

subjektivnoj dobrobiti djece. Stoga će se na kraju projekta publicirati priručnik te organizirati regionalne konferencije, s ciljem upoznavanja ciljnih grupa stručnjaka s trenutnom procjenom subjektivne dobrobiti djece u Hrvatskoj, kao i utjecaja na vladajuće kako bi podržali razvoj i implementaciju odgovarajućih intervencija u svrhu jačanja dječje dobrobiti.

Konačno, važno je povećati kapacitete stručnjaka koji u različitim kontekstima rade s djecom, naročito kada je riječ o unaprjeđenju dobrobiti djece. Obrazovanje stručnjaka u području pomažućih i obrazovnih profesija trebalo bi uključivati teme koje se odnose na subjektivnu dobrobit djece. Međutim, u kurikulumu fakultetskih programa u Hrvatskoj ta je tema trenutno slabo zastupljena. Ovim projektom povezat će se nastavnici sa Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Osijeku. Konkretno, u radnoj skupini za analizu kurikuluma na temu dobrobiti djece sudjelovat će prof. dr. sc. Marina Ajduković (voditeljica radne skupine), doc. dr. sc. Linda Rajhvajn Bulat (zamjenica voditeljice radne skupine) i doc. dr. sc. Lucija Vejmelka sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Gordana Keresteš s Odsjeka za psihologiju i dr. sc. Ana Širanović s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Renata Miljević Riđički s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, doc. dr. sc. Miranda Novak s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, prof. dr. sc. Branka Rešetar s Pravnog fakulteta u Osijeku ispred studija za socijalni rad, doc. dr. sc. Danijela Šincek s Odsjeka za psihologiju i doc. dr. sc. Renata Jukić s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Osijeku te doc. dr. sc. Snježana Dubovički s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, dok će ispred zdravstvenih institucija u radnoj skupini sudjelovati prof. dr. sc. Vlatka Boričević Maršanić iz Psihijatrijske bolnice za djecu i mlade te doc. dr. sc. Ivana Pavić Šimetin iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Zadaci radne skupine će biti (1) analizirati postojeći kurikulum na navedenim programima te ustanoviti kolika je zastupljenost tema koje se odnose na subjektivnu dobrobit djece, (2) izraditi smjernice za uključivanje tih tema u postojeći kurikulum te (3) izraditi prijedlog izbornog kolegija koji će se specifično usmjeriti na područje dobrobiti djece, a moći će se birati interdisciplinarno, odnosno na razini pojedinog sveučilišta. Očekujemo da će navedene aktivnosti povećati znanje i kompetencije budućih stručnjaka za adekvatan rad s djecom u svrhu unaprjeđenja njihove dobrobiti.

Pripremila: Linda Rajhvajn Bulat

*Međunarodna licenca / International License:
Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0.*

